

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Nik Exnerová

Název práce: **Komentovaný překlad: The Threat of the „Good Wife“ (Laura L. Beadling) a „The Alliance Isn't Some Evil Empire“ (Sharon Sutherland, Sarah Swan), 2008**

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	3
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	2
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	2
Body celkem	10

Poznámky hodnotitele:

Práce je úspěšnou snahou o převod odborného diskurzu o populárním uměleckém žánru, který není v češtině příliš rozvinutý. Je tedy odvážná a vykazuje málo nepřirozeností, jež se často v překladech takovýchto „bezprecedentních“ textů (např. feministických) objevují. Navíc jde o překlad dvou článků, tedy dvou stylových druhů, což zvyšuje náročnost úkolu. Z hlediska kompozičního - pro českého čtenáře neobeznámeného s tématem by se hodilo opačné řazení článků v překladovém textu (nejdříve obecnější seznámení, pak zájem o specifitější rysy.) Již v Úvodu, s. 8, je ovšem pojmová chyba: „Překlad je následován komentářem, který sestává z translatologické analýzy,...“ – jde o analýzu překladatelskou, rozbor výchozího textu (VT), tak je i příslušná pasáž práce nazvána.

TECHNICKY

x s. 26, eutanázii; x s. 31, spravit veřejnost (OVĚŘOVAT PRAVOPIS!)

x NÁZVY DĚL nekonzistentně řešeno uvádění původních angl. názvů a českých překladů (nemluvě o kurzívě): na s. 11 angl. tituly překládány, na s. 28, 31 už ne (měly být pracovní překlady) – a to ještě zůstává otázka zcela nepřekládaných centrálních názvů *Firefly* a *Serenity*:

sama diplomandky mluví v KOMENTÁŘI o sémantické funkčnosti těchto názvů pro celá díla; měly proto být podle mého názoru v textu vysvětleny formou vnitřní vysvětlivky.

x PŘECHYLOVÁNÍ: autorky překládaných textů, uvedené pod jejich tituly v CT, s. 9, 22???? (přestože komentář se hlásí k přechylování).

x DOST NESROVNALOSTÍ VZNIKLYCH NEDOSTATEČNOSTI JAZYKOVOU REDAKCÍ TEXTU, ZVL. KOMENTÁŘE (x s. 12, ROZPADLÁ VĚTA, nebo článek Louise Storyové v *New York Times* o tom, že „Řada žen z elitních univerzit dává před kariérou přednost mateřství“, ve kterém autorka zpovídá privilegované mladé ženy, avšak plánují, že zanechají zaměstnání, aby mohly zůstat doma s dětmi; x s. 43, Texty jsou propojeny řadou kohezních prostředků, které usnadňují orientaci v textech; a podobně; x s. 52)

x Projevují se občas nesrovnalosti ve STYLU, INTEFERENCE SYNTAKTICKÉ, NEDOŘEŠENÉ FORMULACE, přestože je třeba říci, že komentář k překladu dokazuje, jak důkladně a do velké míry úspěšně diplomandka syntax v převodu řešila. Projevují se také nedostatky v INTERPUNKCI :

x s. 10, Wash se však nedá a, aby ho přemohla, musí Saffron přistoupit k fyzickému násilí.

x s. 16, Slovy Mala: „Máš spoustu nejrůznějších dovedností a, abys ze mě udělala hlupáka,...

x s. 11 ...že o feministických otázkách jako takových nemají, docela blaženě, ani potuchy.

x s. 33, CHYBĚJÍCÍ ČÁRKY, Muset ležet na zemi zatímco ten lepší odmítá prolít tvou krev; s 69; a další

x s. 12 (ROZPADLÁ VĚTA) nebo článek Louise Storyové v *New York Times* o tom, že „Řada žen z elitních univerzit dává před kariérou přednost mateřství“, ve kterém autorka zpovídá privilegované mladé ženy, avšak plánují, že zanechají zaměstnání, aby mohly zůstat doma s dětmi.

x s. 27, 2. odst. ROZDĚLIT VĚTU; aj.

x s. 15, Ale i když se však Simon dozví,...

LEXIKÁLNĚ má překlad dobrou úroveň, je v rozhodující míře zachována výrazová bohatost i přirozenost. Terminologicky je český text pečlivě promyšlen (viz KOMENTÁŘ), a to směrem k populárně naučné sdělnosti. Vyskytují se pochopitelně jisté problémy, jako asi v každém překladu, např.:

x s. 13, koncept oblíbený především mezi těmi, kdo oslavují tzv. „tradiční rodinné hodnoty“, které typicky označují rodinnou strukturu, v níž muž ... (VÝBĚR VÝRAZŮ LEXIKÁLNĚ SÉMANTICKY NEFUNGUJE)

x s. 22, a jeho charakteristickou metodou porušování norem, které Whedon vrší na tradiční žánrové normy. (VÝBĚR VÝRAZŮ LEXIKÁLNĚ SÉMANTICKY NEFUNGUJE, porušování není vršení)

s. 78-79, zvláště v komentáři FORMULACE častěji ztrácí koherenci, přehlednost, vyskytují se chyby v pravopise, je to i zahlceností výpovědi této části práce.

PŘEKLÁDANÝ TEXT je často diplomandkou explicitován (zdůvodněno v komentáři, specifický, diskutabilní postup), přesto v překladu zůstává jisté napětí mezi implicitností a explicitností, např.:

x s. 9, Dodá však, že očekává, že jí Wash bude krýt záda, což vyžaduje naprostou důvěru. Zoe to sice zdůvodňuje prakticky, je však ochotná Washe s sebou do boje vzít, a on bez váhání přijímá. (IMPLICITNOST, PŘÍLIŠNÁ)

x EXPLICITACE: s. 58 O/s. 14 P: Klíče k rozluštění její osobnosti se nedočkáme – měla problémové dětství? Je psychicky nemocná? Má v duši stejnou zlobu jako Othellův Jago? Nemůžeme ji přišpendlit k žádné konkrétní identitě, místo toho na sebe cyklicky bere mnoho různých identit, čímž je popírán hloubkově-povrchový model – tedy představa, že se pod povrchovou maskou každého charakteru skrývají další vlastnosti, jakési jádro jeho osobnosti – ve prospěch neslučitelných a strategických masek hry zdání. (VE VSUVCE, OVŠEM NE MOC SPRÁVNÁ)

x s. 16, osobitě řešený podtitul nefunguje (neukončeností)

GRAMATIKA – syntakticky je většinou odvedena dobrá práce (též v komentáři zdůvodněná).

Jisté gramatické problémy se vyskytují, např.:

x ČAS: s. 10, Abych objasnila, jak lze za pomoci tohoto seriálu vyobrazit komplikované vztahy mezi feminismem, postfeminismem a třetí vlnou feminismu, analyzuji tři ženské postavy, které v něm vystupují – Zoe, Saffron a Kaylee.; s. 16, ČAS (odstavec o Kaylee – na dodržení slovesného času mezi větami závisí koherence)

x s.13, že Saffron [by] bývala mohla vstoupit do Durranova domu předními dveřmi,

x s 19. A je Kaylee holčička, která za sebe nechává své bitvy bojovat ostatní, ... (ZKOMOLENĚ)

KOMENTÁŘ:

3 PŘEKLADATELSKÁ ANALÝZA

- funkce, ok – pěkně zdokumentovaná

- vnitrotextové faktory, téma, ok – včetně postižení implicitnosti hl. textu I při popisu děje

- žánr, styl, lexikum – proč u termínů není pojednáno o „antagonistovi“ a „protagonistovi“?, tedy terminologické ozvláštění textu?; AD/ „STYL REKLAMNÍ“ (s. 50): je to velmi dílčí, poetický ozvláštňovací prostředek, ne uplatněný styl.

Velmi podrobná pasáž, s řadou konkrétních zjištění (odlišnost stylů dvou textů, disparátnost stylová v textu II); věta na konci pasáže, „Autorky si tuto slovní hříčku vypůjčují ze seriálu“, by byla důležitá jako charakteristika stylu textu vůbec – jde o prolínání diskurzu analyzovaného dle do analýzy, běžný jev.

- 3.2.3 Výstavba textu a intertextovost: s. 52, „Jsou velmi neformální a hovorové a v některých případech je naznačen i příznakový přízvuk:...” – nejde o přízvuk, ale jazykovou variantu a její výslovnost

- 3.2.4 Syntax: velmi podrobný přesný rozklad dokazuje, že diplomandka o VT dokáže fundovaně uvažovat. Škoda, že důkladné pasáže Překladatelské analýzy, věnované jednotlivým aspektům, neobsahují dílčí závěry (např. konstatování, že se v textu vyskytuje i pasivum, by u takto stylově specifického textu bylo mnohem užitečnější, kdyby ho doprovázelo zjištění do jaké míry, vzhledem k aspoň rámcovým normám odborného či populárně naučného stylu.)

4 METODA PŘEKLADU

- PĚKNÉ VYSVĚTLENÍ METODY, VČETNĚ PŘÍSTUPŮ K TERMÍNŮM I VYSVĚTLENÍ VYUŽITÍ SEKUNDÁRNÍCH ZDROJŮ (editorka jednoho z nich je ovšem Maříková – překlepy tohoto typu jsou nebezpečné; je s podivem, že pak tato práce není v bibliografickém seznamu práce)

5 PŘEKLADATELSKÉ PROBLÉMY a d. pasáže:

Podrobnost textu narůstá, objevuje se detailní popisování samozřejmostí, velké výčty příkladů, formulační problémy (viz výše), takže se téměř ztrácejí důrazy na důležité jevy.

AD/ s. 63, PŘÍKLAD PRÁCE S CITACEMI – GRAMATICKY VADNÉ, NELZE TAKTO:

„Slova výše zmíněného agenta, když vraždí lékaře zodpovědného za selhání projektu River, dokládají, že Aliance skutečně věří, že vytvářejí ,lepší svět. Z každé planety lepší svět.“(CT: s. 30)

AD/ řešení expresivity=mluvenosti, s. 69, v příkladu nejde převážně o hláskoslovné rysy, ale morfologické rysy obecné češtiny, které využity

V závislosti na obhajobě, kterou doporučují, navrhuji spíše hodnocení velmi dobře.

V Praze dne: 29. 8. 2014

Vedoucí práce: PhDr. Eva Kalivodová, PhD.

- 1 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě
- 2 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě